

‘De grote boodschap’

interview met Dr. Luc Colemont, mede-oprichter vzw Stop Darmkanker

Darmkanker is een seriemoordenaar. Elke dag overlijden in Vlaanderen gemiddeld 5 mensen als gevolg van deze ziekte. Dagelijks krijgen 23 Belgen de diagnose van darmkanker.

Met zijn vzw Stop Darmkanker wil dokter Luc Colemont mensen sensibiliseren, informeren en overtuigen om zich tijdig te laten testen. Want als de ziekte op tijd ontdekt wordt, heb je méér dan 90% kans om volledig te genezen.

Creatieve activist

Luc Colemont noemt zichzelf een creatieve activist voor de goede zaak. Met een professionele ervaring van ruim 28 jaar als maag- en darmspecialist heeft darmkanker nog maar weinig geheimen voor hem. Tijdens zijn loopbaan werd hij voortdurend geconfronteerd met het leed dat deze ziekte veroorzaakt bij mensen en hun omgeving: “Elke week krijgen in ons land ruim 160 mensen de diagnose van darmkanker te horen, en nog te vaak in een gevorderd stadium. Als arts was het steeds een moeilijke taak om dit nieuws te vertellen, beseffend dat de ziekte vaak voorkomen had kunnen worden. Met onze vzw Stop Darmkanker heb ik er daarom mijn missie van gemaakt om zoveel mogelijk mensen bewust te maken van het nut van vroegtijdige opsporing en het belang van een gezonde leefstijl. Voor die taak zetten we vanuit de vzw een brede waaier van creatieve acties in, van lezingen tot podcast en stripverhaal.”

Complexe ziekte

Hoe ontstaat darmkanker? Het antwoord op die vraag is niet eenvoudig. Luc Colemont: “Er zijn vele factoren die de ziekte kunnen triggeren: erfelijke factoren, voeding, leefstijl, onvoldoende lichaamsbeweging, overgewicht, luchtverontreiniging, ... Ook onze eigen darmflora blijkt een belangrijke rol te spelen bij het ontstaan van darmkanker. In elk geval zien we dat de ziekte

wereldwijd steeds meer jongeren treft, met zelfs 1 op 6 patiënten die jonger is dan 50 jaar. Of zoals een Amerikaanse collega het to-the-point verwoordde: *“Colon cancer is getting younger, and it’s a worldwide problem”*. Dat is onder andere ook de reden waarom in de VS nu voorgesteld wordt om de screening te starten vanaf de leeftijd van 45 jaar. Ik sta hier volledig achter!”

“Op de vraag of er een verband bestaat tussen darmkanker en andere (chronische) maag- en darmaandoeningen, zoals bijvoorbeeld de ziekte van Crohn, zou ik vroeger geantwoord hebben dat er effectief een groter risico aanwezig is. Maar vandaag slagen krachtige nieuwe geneesmiddelen erin om het

ontstekingsproces bij patiënten af te remmen, zodat deze doelgroep misschien zelfs minder kans heeft om ooit darmkanker te krijgen. Het feit dat ze medisch goed opgevolgd worden én bewust bezig zijn met een gezonde leefstijl, speelt hierbij ook een belangrijke rol.”

Veelgehoorde misverstanden

Met de vzw Stop Darmkanker wil Luc Colemont hardnekkige misverstanden over darmkanker definitief de wereld uit helpen. Want die zijn er jammer genoeg in overvloed. “Zoals bijvoorbeeld het wijdverbreide geloof dat de kans op darmkanker klein zou zijn zonder familiale voorgeschiedenis. Niets is echter minder waar: in 80%

Bio

Luc Colemont

Dr. Luc Colemont werkte meer dan 28 jaar lang als maag- en darmspecialist in het Sint-Vincentiusziekenhuis in Antwerpen. Hij is medeoprichter van de vzw Stop Darmkanker (waarvoor hij sinds 2016 fulltime aan de slag is) en auteur van het boek *‘Stop darmkanker. Kennis delen kan levens redden’* (uitgegeven bij Lannoo). Luc is ook een veelgevraagd spreker voor seminars en lezingen over dit thema.

van kankerdiagnoses gaat het om geïsoleerde gevallen, waarbij andere familieleden dus nooit een diagnose kregen. Een ander misverstand gaat over de link tussen het eten van rood vlees en darmkanker. Die ongerustheid is echter nergens voor nodig: je mag gerust rood vlees eten, maar met mate. Het is vooral teveel verwerkt rood vlees dat niet goed is. Of nog: de stelling dat darmkanker mannen of vrouwen meer zou treffen. In realiteit bedraagt de m/v-verhouding bij diagnoses ongeveer 55/45. Darmkanker maakt dus geen onderscheid tussen het geslacht van patiënten.”

Doe de test

Waar absoluut geen enkel misverstand over bestaat, is dat darmkanker een 'ideale' ziekte is om vroegtijdig op te sporen. Dat zegt ook de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Luc Colemont voert dan ook een dagelijkse strijd om het aantal geteste personen te doen toenemen: “We beschikken over een eenvoudige (poepsimpele) en erg betrouwbare test. Toch merken we dat in Vlaanderen in 2019 slechts 51% van de bevolking (tussen 50 en 74) de stoelgangtest deed die de overheid hen gratis toestuurde. In Wallonië en Brussel zijn de testcijfers zelfs bedroevend laag, met respectievelijk amper 20% en 12%. Als we merken dat in Nederland een resultaat van maar liefst 70% gehaald wordt, dan is er in ons land nog heel wat werk aan de winkel op het vlak van bewustmaking en voorlichting over darmkanker. Omdat screening en preventie letterlijk van levensbelang zijn, heb ik slechts één grote boodschap, drie woorden: ‘doe de test!’.”

De impact van Covid-19

Het voorbije jaar zoog de wereldwijde Covid-19-pandemie alle aandacht naar zich toe. Luc Colemont ziet een rechtstreekse impact van deze gezondheids crisis op de screening en behandeling van darmkanker. Hij legt uit: “De coronacrisis zorgt voor heel wat *collateral damage* in onze ziekenhuizen.

Door uitstel van reguliere zorg, een tijdelijke onderbreking van het bevolkingsonderzoek en mensen

die bang geworden zijn om naar het ziekenhuis te gaan, is er kostbare tijd verloren. Tijdens de eerste golf stelde het Belgisch Kankerregister 20% minder darmkankers vast. Dat is natuurlijk geen goed nieuws. Een tumor die bijvoorbeeld in mei 2020 had moeten vastgesteld worden en behandeld had kunnen worden zonder chemotherapie, moet vandaag mogelijk wel via chemo en andere dure medicatie aangepakt worden. Hierdoor zien we heel wat gezonde levensjaren

als sneeuw voor de zon wegsmelten. Dat is een bittere vaststelling. Ik ben dan ook grote voorstander van een darmkanker dashboard dat alle beschikbare gegevens – vanuit de Vlaamse overheid, het Belgisch kankerregister, RIZIV, ziekenhuizen,... – aan elkaar koppelt. Op die manier kunnen we verder werk maken van een wereld zonder darmkanker. *Nothing is impossible*. Als jouw tegenstander darmkanker is, kan je niet ambitieus genoeg zijn!”

Darmkanker in cijfers:

In Europa worden per jaar bijna **400.000 nieuwe gevallen** van darmkanker vastgesteld (wereldwijd ruim 1,8 miljoen diagnoses)

Dagelijks krijgen **23 Belgen** de diagnose van darmkanker

1 op 20 Belgen (5%) wordt ooit met deze ziekte geconfronteerd

Bij 80% van de diagnoses is er **geen sprake van een erfelijke of familiale factor**

1 op de 6 patiënten is **jonger dan 50 jaar**

In Vlaanderen **overlijden jaarlijks 1800 mensen** aan darmkanker (ofwel gemiddeld 5 overlijdens per dag)

Meer dan 90% van de patiënten bij wie de ziekte op tijd ontdekt wordt, kan **volledig genezen**

bronnen: Dr. Luc Colemont, vzw Stop Darmkanker

Inspirerende websites:

- vzw Stop Darmkanker: www.stopdarmkanker.be
- Bevolkingsonderzoek Dikkedarmkanker: <http://dikkedarmkanker.bevolkingsonderzoek.be/>
- Alles over kanker (een initiatief van 'Kom op tegen Kanker'): www.allesoverkanker.be
- American Cancer Society: www.cancer.org